

MINISTER GENERAL
REDA MANJŠIH BRATOV MINORITOV

Štev. 361/13

Rim, 18. septembra 2013

OB 350. OBLETNCI BLAŽENE SMRTI SV. JOŽEFA KUPERTINSKEGA

Predragi bratje, Gospod naj vam podeli mir!

Dne 17. septembra 2013 smo začeli s praznovanjem 350. obletnice prehoda našega sv. Jožefa Kupertinskega. Ta dan je v Osimu kardinal Angelo Amato, prefekt Kongregacije za svetnike, slovesno odprl vrata naše bazilike posvečene sv. Jožefu. Istočasno pa sem sam v Kupertinu začel s slovesnim praznovanjem med glasnim vzklikanjem ljudstva: »Naš Jožef sveti, prosi za nas!«

Tako smo zaznamovali jubilejno leto, leto milosti, za katero je sveta mati Cerkev naklonila popolni odpustek, ki ga lahko prejmemo vse dni do zaključka leta - 18. septembra 2014.

V tem letu smo tako povabljeni, da obnovimo spomin in duhovnost našega svetnika, saj čutimo potrebo prebuditi svoje izkušnje, ki so temelj naše zgodovine. Če se ne zavemo, od kod smo, ne moremo nikakor postaviti trdnih temeljev za prihodnost. Sv. Jožef Kupertinski je zagotovo eden od naših »asov«, ki nas lahko napotijo k prvotni in izvirni izkušnji naših ustanoviteljev: sv. Frančiška in sv. Klare Asiške.

V duhu se postavimo pred skrinjico, kjer se hranijo posmrtni ostanki našega svetega sobrata. Naredimo kratek duhovni sprehod, ki nam bo omogočil, da spoznamo notranje Kristusovo uboštvo, kot ga je na zunaj razodeval naš svetnik. Zagotovo bomo tudi sami začutili željo, da poromamo na svetnikov grob.

Transitus - prehod

Na prvem mestu je nujnost, da se zaustavimo ob premišljevanju, kaj obhajamo in kaj nam danes pomeni smrt našega sobrata, ki se je zgodila 18. septembra 1663. Kot kristjani ne obhajamo konca zemeljskega življenja, ampak začetek novega življenja v Kristusu. Vstali hoče, da so z njim vsi, ki mu služijo in ga ljubijo (Jn 12,16; 17,24).

Ko se tako oziram na sv. Jožefa Kupertinskega, se želimo čim globlje vključiti v skrivnost smrti in vstajenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. Dar, ki smo ga prejeli pri krstu in smo ga potrdili s svojimi redovnimi zaobljubami, postaja stvarnost, katero si lahko izmenjamo, kadarkoli se zazremo v življenje našega svetnika. On, ki je okusil križ in bil izločen s strani ljudi, zaživi v trenutku slavo Vstalega Gospoda.

Pričevalci pripovedujejo, da je p. Jožef ob smrti uri imel nasmeh na obrazu in obenem sladkost, ki ni mogla biti od tega sveta. Luč, ki je prej nihče ni videl, je ožarjala njegov pogled in v tistem trenutku je bil to nekdo drug, pa čeprav je bil še tukaj na zemlji. Sama človeška narava, ki se ob svojem koncu »razprostre«, kot da bi sprejela dovršitev svojega življenjskega teka, ne zadostuje, da bi mogli razložiti to, kar so nam posredovali njegovi sodobniki. Ko je Jožef Dessa umiral, ni bil več samo veliki bojevnik za Gospoda, ampak je postal eden izmed tistih, ki so prejeli luč Vstalega. Sam je postal vidni člen te luči v človeških očeh.

Jožefov značaj je bil vedno označen kot »težaven«, maska njegovega obraza, takšna kot je izdelana, ima poteze, ki jih mi, »moderni«, danes označujemo kot trde, rekli bi robate. Na nek način nam onemogočajo, da bi se »mirno in vedro« prepustili v Očetove roke. Naj spomnimo, da so zadnje študije svetnikovih relikvij pokazale, da je bil obraz bolj veder in tudi širši. Verjetno je, da nam teža mavca ni posredovala resnične »fotografije«, kot bi to lahko storili danes z bolj dovršenimi pripomočki.

Ob stran vsemu temu, kar je potrebno sprejeti in je tudi specifično, je transparentnost Kristusa v življenju sv. Jožefa. Na koncu svojega življenja to ni bil več samo neki prosojni obraz, ampak izvorno obličje Njega, ki ga je ljubil z vsem svojim bistvom. Smrt, kakor za našega ustanovitelja sv. Frančiška, zanj ni bila nekakšna prikazen, ki povzroča strah in stisko, ampak sestra, ki jo je treba opevati skupaj s celotnim stvarstvom.

To še posebej velja za našega svetnika. Odhod s tega sveta je bila zanj osvoboditev vsakršne vezi, ki bi ga vezala na zemeljske stvarnosti. Ni bil več vezan na človeške predpise, ampak je kot človek, ki sta se ga lotili bolezen in ujetništvo, vstopal popolnoma svoboden v tisto skrivnost Boga, o kateri je večkrat premišljeval. Če se je poprej večkrat samo zamaknil, da bi objel Ljubljenega, je sedaj v polnosti živel osebno razmerje z Njim, brez kakršne koli človeške zaslombe.

Novo življenje po smrti je težko prikazati našim sodobnikom. Bolezen danes večkrat pomeni konec in jo razumemo kot trenutek, ki ga je treba zapolniti s številnimi neposrednimi stvarmi. Sv. Jožef nam kaže, kaj konkretno bomo, in sicer ne le kot stvarnost, ki jo je treba razložiti, ampak kot neposredno izkustvo.

Zaustavimo se in se zazrimo v obličje sv. Jožefa Kupertinskega. Odkrijmo v njem znamenja napora hoje in istočasno ogledalo tistega Kristusa, ki je premagal smrt in nam podaril življenje.

Božji primat

Pred posmrtnimi ostanki našega svetnika, si priključimo v spomin, kako je brat Jožef Kupertinski uresničeval to, kar mi že leta in leta postavljamo na prvo mesto pri naši trajni vzgoji. Čeprav ni bil učitelj (magister), je v prvi osebi živel »Božji primat« v svojem telesu, ne da bi ga motilo, ker so ga sobratje večkrat imeli za omejenega.

Hrepenenje po Bogu je bilo za sv. Jožefa živa in življenjska stvarnost, ki ga je vsega prevzela. Velikokrat se poskušamo približati predlogom (navdihom) Duha, naš svetnik pa je dihal Božjo pričujočnost in njegovo delo. Zanj ni bilo potrebno nikakršno prizadevanje, da bi iskal Božjo pričujočnost, ampak jo je živel kot stvarnost, ki ga je nagibala, da se je dobesedno potopil v globokem premišljevanju Božjih skrivnosti.

Ne smemo misliti, da je vse to bilo lahko in brez trpljenja. Iz številnih pričevanj izvemo, da se je – na primer – med evharističnim obhajanjem fizično dvignil in se mistično združil s stvarno navzočnostjo Božjega Sina, zamaknjen od Duha, na krajih, ki jih ne poznamo in ne vemo zanje. Toda, to čudežno izkustvo mu je naložilo osebni križ, ki ga je moral iz dneva v dan nositi.

Možje in žene njegovega časa so ga po eni strani poveličevali, po drugi pa skušali na človeški način razumeti njegovo prepustitev Bogu. Človek Jožef je molil kot sv. Pavel, da bi bil rešen tega »trna« (prim. 2 Kor 12,7), kajti zamaknjenja niso bila vezana na njegovo voljo in so mu tudi povzročala nerazumevanje s strani sveta in izločitev s strani cerkvenega sodstva.

Ne bomo zmogli posnemati našega svetnika v njegovih milostnih darovih, lahko pa mu sledimo na njegovem križevem potu. Prevečkrat se zaustavimo le pri razpravah in obravnavah, če smo, kot frančiškovi bratje, ljudje askeze v času, ko se posvečeno življenje pojmuje na tako različne načine. Če se pa zazremo v sv. Jožefa, smo že na poti v osrčje naše karizme: Frančišek, ki odvrže vse, da bi bil popolnoma Božji.

Naš svetnik nas uči, da vse to ni samo zunanji scenarij: živeti evangelij pomeni prisluhni znamenjem, ki jih pošilja Gospod, pa četudi nam posledice niso vseč, če od nas sveta mati Cerkev zahteva, da se odpovemo samim sebi in vsemu, kar nam je najdragocenejše. S svojimi darovi bi nam bil sv. Jožef čudovit duhovni vodja, ampak to je zmogel le v redkih okoliščinah in ne v svojem svetišču v Grotelli, ki ga je nad vse ljubil.

Prava askeza, ki jo hočemo živeti, ni v tem, da se z lastnimi močmi približamo Bogu. Lahko uporabimo vso našo fantazijo, naše znanje in dobro voljo, kar pa velikokrat počnemo le, da zadovoljimo svoj lastni jaz ali iščemo neka zagotovila. Sveti nočejo, da se pokažejo v tej luči, ampak kakor Jožef, živijo preprosto evangelij in se prepustijo, da jih oblikuje Jezus Kristus.

Pokorščina

Na ta način moremo še enkrat vstopiti v tisto skrivnost, ki nam je venomer pri roki, vendar pa nas postavi v skrajno težavo v praktičnem življenju. Verovati, kar nam nenehoma ponavlja tudi papež Frančišek v svoji okrožnici, pomeni prisluhni Njemu, ki nas nagovarja, pomeni pokoriti se Njemu, ki je slekel svoje božanstvo in postal človek, pomeni pokoriti se tisti Cerkvi, ki jo je On sam ustanovil.

Sv. Jožef nam iz svojih »celic« samostana v Osimu kliče, da zapustimo sami sebe, ker to zahteva vera. On, ki je imel dar letenja in ki je zmožen lebdeti nad revščino tega sveta, je od tega sveta izločen. Prav zaradi tega je morda nerazumljiv tudi v današnjem svetu, nič bolj neresničnem v izkustvu svetnika. Zagotovo pa vemo, da so bili njegovi dnevi napolnjeni z Gospodom. Prepeval je svoje hvalnice in s tem napolnil svojo osamljenost z veseljem, ki ga more dati le Bog.

Njegovi dnevi niso bili vedno napolnjeni z veseljem; prav tako tudi pot do Osima ni bil samo sprehod. Zapustiti Assisi je bil zanj, rekli bi, »pretres«. Gospod je, po delovanju Cerkve, postavil v pretres njegove gotovosti in tudi on, odločen v svojih namenih, je postal krhek pred negotovo prihodnostjo. Brez vnaprejšnjega obvestila, brez obzira in pogovora, brez časa, da bi lahko pospravil svoje skromne stvari, se je moral pokoriti razsodbi Rima, ki mu je določil premestitev.

Ni imel ničesar drugega kakor Gospoda in moč njegovega Duha. Vsakokrat je spreobrn timer in druge. Nihče ne more ostati brezbrizen pred sv. Jožefom, tudi javna oblast ne, ki ni imela nikakršnih interesov glede njegovega bivanja v zaporu. Ničesar in nikogar se ni ustrašil, ker je ves pripadal Kristusu. Križani sam mu je na novem naslovu v Fossombronu spregovoril in ga potolažil. Tolikokrat molimo in prosimo, da bi objeli Križanega, naš svetnik pa je to uresničil na konkreten način. In to ga je izpremenilo, da je postal podoben Njemu, ki ga je ljubil.

Papež Frančišek nas vabi, da se posvetimo za življenje v Kristusu in zanj tudi darujemo svoje življenje. Če bomo premišljevali duhovno pot sv. Jožefa, bomo odkrili, kaj pomeni »stati« pod križem kakor Gospodova mati. Pesništvo tukaj prepusti svoje mesto strogosti, da ne bomo čutili navezanosti na to, kar nam je najdražje, ampak na to, kar je v globini. Izvrševanje Božje volje nas ne more pustiti pri miru, varne v svojem lastnem prostoru, ampak mora izkoreniniti našo gotovost, da se čim bolj približamo nebesom.

Sv. Jožef je bil v Osimu s srcem in z duhom obrnjen h Gospodu. Tam je premišljeval o sveti hiši v Loretu, v ekstazi se je dvigoval, ko se je zazrl v nebeško slavo ali Marijino lepoto. To leto, ki nam ga Gospod naklanja, nam naj zato pomaga usmeriti pogled na našega sv. Jožefa, da bomo vedno bolj rasli v zvestobi svojemu poklicu in radikalno živeli evangelij ter Pravilo, kakor nas je na to opomnil zadnji generalni kapitelj v II. predlogu.

Vsem bratski pozdrav in spomin na Gospoda Jezusa, ko se priporočamo našemu bratu Jožefu Kupertinskemu.

Fra Marco Tasca
Generalni minister